

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет управління та бізнесу
Кафедра менеджменту

Перший проректор, заступник
ректора з науково-педагогічної
роботи, д-р техн. наук, професор

Анжеліка БАТРАКОВА

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

ОК 32 Стратегічне управління

(шифр за освітньою програмою і назва навчальної дисципліни)

статус дисципліни

обов'язкова

(обов'язкова / вибіркова)

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

(перший (бакалаврський) / другий (магістерський) /
третій (освітньо-науковий))

галузь знань

07 «Управління та адміністрування»

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

073 «Менеджмент»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

«Менеджмент організацій і логістика»

(назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)

мова навчання

державна

1. Мета вивчення навчальної дисципліни: оволодіння теоретико-методичними основами процесу досягнення перспективних цілей організації на основі утримання конкурентних переваг і адекватного реагування на зміни зовнішнього середовища, застосування рекомендацій на практиці.

Даний курс спрямований на ґрунтовне вивчення теоретичних основ та практичних питань, розрахований на надання студентам навичок щодо спроможності до проведення аналізу впливу факторів зовнішнього середовища діяльності підприємства, спроможності щодо забезпечення стійкості підприємства до негативних змін у зовнішньому середовищі внаслідок своєчасної розробки та реалізації стратегій розвитку підприємства за умови ефективного використання його потенціалу.

2. Передумови для вивчення дисципліни: ОК 24 Планування діяльності автотранспортних підприємств.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів / год.	6 (180)	6 (180)
Семестр викладання дисципліни	8 (порядковий номер семестру)	8 (порядковий номер семестру)
Розподіл часу за навчальним планом:		
– лекції, год.	32	6
– практичні (семінарські) заняття, год.	8	4
– лабораторні заняття, год.		
– самостійна робота, год.	110	140
– курсовий проєкт, год.		
– курсова робота, год.		
– розрахунково-графічна робота (контрольна робота), год.		
– підготовка та складання екзамену, год.	30	30
Підсумковий контроль (залік або екзамен)	екзамен	екзамен

4. Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

ЗК4.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК12.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

5. Очікувані результати навчання з дисципліни:

РН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

РН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

РН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

6. Методи навчання:

а) пояснювально-ілюстративні: лекція, пояснення, робота з підручником, демонстрування відео-файлів, тощо;

б) частково-пошуковий (в процесі розв'язання конкретної проблеми, застосовується одне або кілька складних умінь логічного мислення, які утворюють його основний зміст);

в) дослідницький метод – здобувачі самостійно вивчають літературу, другі джерела, ведуть спостереження та виміри і виконують інші дії пошукового характеру.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточна успішність

Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою 100-бальної шкали.

Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання, захист індивідуального завдання (есе, реферату тощо).

Здобувач накопичує бали протягом семестру за виконання завдань, виступи на заняттях, участь у дискусіях, а також за виконання контрольних робіт (таблиця 7. 1).

Таблиця 7.1 – Розподіл балів з дисципліни за 100-бальною шкалою

Види робіт	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	Оцін-ка в ба-лах
Виступ, участь у дискусії на лекційних заняттях	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	20
Захист практичних робіт	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	30
Індивідуальна самостійна робота													10
Всього поточний контроль													60
Підсумковий контроль (екзамен)													40
Разом за дисципліною													100

Підсумкове оцінювання

1 Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі екзамену.

2 Умовою складання екзамену є: відпрацювання всіх пропущених занять; оцінка з поточного контролю з дисципліни – не нижче 36 балів.

Результат навчання оцінюється за 100-бальною шкалою відповідно до таблиці 7.2.

Таблиця 7.2 – Шкала оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
75-79	Задовільно		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Рейтингова оцінка з дисципліни за шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

8. Засоби діагностики результатів навчання: екзамен, тестування; практичні роботи, реферати, презентації та виступи здобувачів на наукових заходах.

9. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин		Література
		очна	заочна	
1	2	3	4	5
1	ЛК1 Об'єкт, предмет, мета, задачі та зміст дисципліни «Стратегічне управління». Стратегічне управління як реалізація цільового підходу	2		1
	ПР 1 Визначення варіації значень впливу зовнішнього середовища	1		
	СР1 Осмислення набутих знань, опанування матеріалом за темою: Стратегічний потенціал та стратегічні рішення	9	12	
2	ЛК2 Передумова виникнення і розвитку стратегічного управління. Оцінка середовища	2		1,3,11
	ПР 2 Визначення типу зовнішнього середовища	1		
	СР2 Розвиток підприємства як керований процес. Розвиток підприємства як перехід на якісно новий рівень шляхом трансформаційного процесу	9	12	
3	ЛК3 Школи стратегій. Посилки, критика, контекст та внесок	4	2	1,3,8,11
	ПР 3 Застосування шкіл стратегії при розробці концепції стратегічного управління	1	2	
	СР3 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	10	10	
4	ЛК4 Класифікації організаційних структур підприємств та їх відповідність стратегічним підходам	4	2	1,3,11
	ПР 4 Обґрунтування доцільності та визначення відсутності потреби в трансформації організаційної структури підприємства	1	2	
	СР4 Основи організаційного дизайну. Відповідність організаційного дизайну ситуаційним факторам.	10	12	
5	ЛК5.Вплив стратегічного управління на життєвий цикл підприємства	2	2	3,11
	СР5 Узагальнена матриця визначення напрямів оновлення підприємства. Матричний аналіз домінуючих теорій життєвого циклу підприємства.	10	12	
6	ЛК6 Функціональні конфлікти як рушійні сили стратегічного розвитку підприємства	4		10,11
	ПР6 Побудова динамічних систем функціональних конфліктів	1		
	СР6Політичні ігри та стилі конфліктної поведінки на підприємстві. Структурна та динамічна системи конфліктів. Застосування трансформаційних теорем. Формування функціонального конфлікту на підприємстві.	9	12	
7	ЛК7 Різновиди стратегій розвитку.	2		4-7
	СР7 Конкурентні переваги. Передумови корпоративної стратегії.	10	12	

1	2	3	4	5
8	ЛК8 Створення інновації цінності як показник стратегічного розвитку організації	2		2,4
	ПР8 Приклади створення інновації цінності провідними підприємствами України.	1		
	СР8 Стратегічна модель Портера. Матриця «Дженерал Електрик». Підхід, оснований на матриці можливостей за товарами/ринками. Матриця «Бостонської консультативної групи». Матриця спрямованої політики (модель Shell/DPM	8	12	
9	ЛК9 Стратегії впровадження технологічних інновацій	2		2,11,12
	ПР9 Побудова диференціальної гібридної форми	1		
	СР9 Осмислення набутих знань	9	12	
10	ЛК10 Управління стратегічно-організаційними змінами	2		12
	ПР10 Система контролю як база для оперативного й стратегічного контролю	1		
	СР10 Осмислення набутих знань	9	12	
11	ЛК11.Стратегія розвитку галузі та регіону	4		1,3,11,12
	СР11 Осмислення набутих знань	8	12	
12	ЛК12 Стратегічне управління як система, стратегічна сегментація	2		1,3,9
	СР 12 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	9	10	
Ра- зом	ЛК	32	6	
	ПР	8	4	
	СР	110	140	
	Підготовка до екзамену	30	30	
УСЬОГО за дисципліною		180	180	

10. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять

Перелік тем рефератів

1. Стратегічний потенціал підприємства.
2. Понятійний апарат сучасних джерел визначення «розвиток».
3. Розвиток підприємства як філософська та економічна категорія.
4. Розвиток підприємства в сучасних умовах.
5. Вплив розвитку підприємства на процес трансформації конфігурації підприємства.
6. Загальновідомі види стратегій розвитку.
7. Підходи до побудови стратегії розвитку організації за Г. Мінцбергом.
8. Сучасне розуміння поняття «Стратегія розвитку підприємства».
9. Типи зовнішнього середовища діяльності підприємств.
10. Оцінка перспектив розвитку підприємства.
11. Методи оцінки стратегічного потенціалу підприємства.
12. Еволюція поняття «стратегія розвитку підприємства».
13. Загальнонаукові методи дослідження.

14. Методи дослідження впливу зовнішнього середовища підприємства.
15. Експертна оцінка як метод дослідження.
16. Організаційний дизайн.
17. Параметри дизайну організаційних структур.
18. Макрореструктуризація та реструктуризація на мікрорівні в сучасних умовах.
19. Принципи групування організаційних структур.
20. Застосування на практиці підходів шкіл стратегічного менеджменту.
21. Переваги ринкового принципу групування організаційних структур.
22. Стилi менеджменту.
23. Інтеграція як функція управління підприємством.
24. Функціональні та дисфункціональні конфлікти.
25. Стилi конфліктної поведінки.
26. Різновиди динамічних систем конфліктів, застосування на практиці.
27. Функціональний конфлікт як умова розвитку підприємства.
28. Фактори прямого та непрямого впливу зовнішнього середовища підприємства.
29. Визначення факторів, що впливають на процес стратегічного управління підприємством.
30. Життєвий цикл організації.
31. Вплив стратегічного управління на життєвий цикл підприємства.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення: Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання персональних комп'ютерів та програм з пакету програмного забезпечення Microsoft Office 2010. Можуть використовуватись навчальні платформи Moodle, Zoom.

12. Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Мінцберг, Альстранд, Лампель: Стратегічне сафарі. Екскурсія по нетрях стратегічного менеджменту// перекл. з англ. Н. Палій. Харків: Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2018. 502 с.
2. Кристенсен К. Як нові технології нищать сильні компанії/ перекл. з англ. Т. Фролова. Харків: Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2019. 308 с.
3. Мінцберг Г. Анатомія менеджменту. Ефективний спосіб керувати компанією / перекл. з англ. Р. Корнути. Київ: Наш Формат, 2018. 408 с.
4. Кім В.Ч., Моборн Р. Перехід до блакитного океану. Поза конкуренцією / перекл. з англ. Т. Фролова. Харків: Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2018. 288 с.

5. Адізес І.К. Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати / перекл. з англ. С. Опацької. Київ: Наш Формат, 2017. 288 с.
6. Адізес І.К. Управління життєвим циклом корпорацій / перекл. з англ. Н. Палій. Харків: Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2018. 496 с.
7. Адізес І.К. Управління змінами / перекл. з англ. Т. Семигіної. Київ: BookChef, 2018. 299 с.
8. Адізес І.К. Командне лідерство. Як порозумітися з будь-яким менеджером / перекл. з англ. С. Сарвіри. Київ: Наш Формат, 2019. 312 с.
9. Адізес І.К. Як подолати кризу управління. Діагностика та лікування проблем керівництва / перекл. з англ. В. Стельмаха. Харків: Фабула, 2019. 272 с.
10. Барабанов І.В., Андрєєва Т.Є., Гетьман О.О. Сучасний конфлікт-менеджмент: монографія. Харків: ФОП Панов А.М., 2019. 204 с.
11. Гетьман О. О. Сучасна концепція стратегічного управління. Управлінська діяльність: досвід, тенденції, перспективи : зб. наук. праць. Харків : ХНУБА, 2022. С. 4-14.
12. Серіков А.В. Управління організаційними змінами. Харків: Бурун Книга, 2013. 264 с.

Допоміжна

13. Адізес І.К. Гонитва за Розквітом. Максимізуйте успіх компанії за методологією Адізеса / перекл. з англ. Н. Борис. Дніпро: Monolith Bizz, 2019. 288 с.
14. Avanesova N., Tahajuddin S., Hetman O., Serhiienko Y., Makedon V. Strategic management in the system model of the corporate enterprise organizational development. *Economics and Finance*. 2021. № 1/2021. Vol. 9. PP. 18-30.
15. Гетьман О.О. Трансформація організаційних структур підприємств в процесі розвитку. *Economics, management, law: challenges and prospects: collection of scientific articles*. New Delhi: Discovery Publishing House Pvt. Ltd, 2016. С.158–164.
16. Андрєєва Т.Є., Гетьман О.О. Виникнення промислових кластерів при ускладненні та посиленні динамічності зовнішнього середовища. *Economics, management, law: socio-economic aspects of development*. Roma: Edizioni Magi, 2016. С.168-172.
17. Андрєєва Т. Є., Гетьман О. О. Напрями розвитку організації в контексті технологічних змін. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2020. № 69. С. 59-75.
18. Andreeva T.E., Hetman O.O. Identification of differential hybrid configurations of the organizational structures of enterprises. *Perspectives of research and development: collection of scientific articles*. Dublin: SAUL Publishing Ltd, 2017. С.104–109.
19. Андрєєва Т.Є., Гетьман О.О., Солнцева Н.В. Методичний підхід до трансформації організаційної структури, що сприяє підвищенню інвестиційної привабливості підприємства / за заг. ред. Т.Є. Андрєєвої.

Інвестиційна привабливість підприємства: колективна монографія. Харків: ФОП Павлов А.М., 2016. С. 23-45.

3. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ХНАДУ
2. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка
3. Харківський центр науково-технічної та економічної інформації
4. Доступ до курс-ресурсу:

<https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=49>

5. Офіційний вебпортал парламенту України.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

Розробник (и):

Доцент кафедри менеджменту, канд.екон.наук , доцент Ольга ГЕТЬМАН
(посада, науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (прізвище та ініціали)

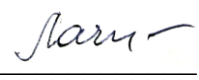
Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
 Протокол № 1/1181 від “ 26 ” серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

д-р. екон. наук, професор Оксана КРИВОРУЧКО
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено

Гарант освітньої програми

канд. екон. наук, доцент Лариса АЧКАСОВА
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (прізвище та ініціали)

«26» серпня 2024 року

Декан факультету управління та бізнесу

Д-р екон. наук, професор Інна Шевченко
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (прізвище та ініціали)